

Η επέλαση των αποίκων:

Για τους κατοίκους της Νότιας Ελλάδας, Θράκη ήταν η περιοχή από τον Όλυμπο ως τον Δούναβη (τότε, Ίστρο). Θεωρούσαν Θράκες και τους Πίερες (κατοίκους της Πιερίας), για τους οποίους πίστευαν ότι μετανάστευσαν ως τον Ελικώνα (βουνό της Βοιωτίας) κι εκεί δίδαξαν τη λατρεία των Μουσών και την αγάπη στην ποίηση. Άλλωστε, οι Μούσες, ενώ ζούσαν στον Ελικώνα, στην Πιερία πιστευόταν ότι γεννήθηκαν και Πιερίδες ονομάζονταν (και Ελικωνιάδες). Και οι Θρακίδες ήταν ένα από τα ιερατικά γένη των Δελφών, με κληρονομικό αξίωμα, από τα πιο σεβαστά. Ως το 355 π.Χ., οπότε τους εξολόθρευσαν οι Φωκείς.

Αργότερα, η χώρα από τον ποταμό Αλιάκμονα ως και τον Έβρο λογιζόταν ενιαία. Με τη Μακεδονία περίπου τμήμα της Θράκης. Στα χρόνια του Φιλίππου Β' (359 – 336 π.Χ.) είναι που ο ποταμός Νέστος καθιερώθηκε σύνορο ανάμεσα στη Μακεδονία και τη Θράκη. Στα ρωμαϊκά χρόνια, η Θράκη περιορίστηκε και στα βόρεια: Την λογάριζαν ως τον Αίμο, με το από εκεί ως τον Δούναβη τμήμα να ονομάζεται Μοισία.

Η επαφή Ελλήνων και Θρακών ξεκίνησε γύρω στον ΙΑ' π.Χ. αιώνα, όταν οι πρώτοι Αιολείς και Αχαιοί άποικοι κατοίκησαν τις παραλίες της Θράκης. Νέο κύμα αποίκων έφτασε τον Η' π.Χ. αιώνα στα θρακικά παράλια, με πρωτοπόρους εκείνους που εξόρμησαν από την Χαλκίδα. Ακολούθησαν οι Μεγαρείς (Αστακός 712 π.Χ., Χαλκηδόνα 674, Βυζάντιο 658 κ.λπ.). Τότε κτίστηκαν στη Θράκη οι πόλεις Αίνος, Δικαία, Μαρώνεια και πλήθος άλλες. Και, ανατολικά στις εκβολές του Νέστου, κτίστηκαν τα Άβδηρα.

Η φιλία με τους Αθηναίους:

Τον ΣΤ' π.Χ. αιώνα, στη Θρακική χερσόνησο (την Χερρόνησο) προσκλήθηκε ο Αθηναίος Μιλτιάδης (θείος του συνονόματου στρατηγού στη μάχη του Μαραθώνα) και εγκαταστάθηκε εκεί ως ηγεμόνας των Δολόγκων. Πέθανε στα 525 π.Χ. και τον διαδέχτηκε ο ανιψιός του Στησαγόρας που ηγεμόνευσε ως το 518 οπότε τον διαδέχτηκε ο αδελφός του, Μιλτιάδης, ο

μετέπειτα νικητής στη μάχη του Μαραθώνα.

Οι περσικές στρατιές του Δαρείου πλημμύρισαν τη Θράκη στα 513 π.Χ. Ήταν η εποχή της εκστρατείας εναντίον της Σκυθίας. Θέλοντας και μη, τα περισσότερα θρακικά φύλα ακολούθησαν τους Πέρσες ως τον Δούναβη. Ανάμεσά τους και οι Δόλογκοι, με επικεφαλής τον Μιλτιάδη. Ο Δαρείος επέστρεψε στην Περσία, αφήνοντας στη Θράκη τον στρατηγό του, Μεγάβαζο. Αυτός πήρε την πόλη Πέρινθο που είχε αντιταχθεί στους Πέρσες, νίκησε τους Παίονες του Στρυμόνα κι έγινε κύριος ολόκληρης της Θρακικής παραλίας. Ο αντικαταστάτης του, Οτάνης, πήρε το Βυζάντιο κι έκανε την Προποντίδα περσική θάλασσα. Οι περισσότερες ελληνικές πόλεις της Θράκης είχαν αποκτήσει τυράννους, υποτελείς στους Πέρσες και κατά κανόνα όργανά τους. Μόνο τα θρακικά φύλα που κατοικούσαν βαθιά μέσα στη Θράκη απέφυγαν την υποταγή.

Στην εκστρατεία του Ξέρξη εναντίον της Ελλάδας, οι ελληνικές πόλεις της Θρακικής ακτής υποχρεώθηκαν να ενισχύσουν με πλοία τον περσικό στόλο, ενώ οι Θράκες της ενδοχώρας με άνδρες τον περσικό στρατό. Μετά τις περσικές ήττες στη Σαλαμίνα (480) και στις Πλαταιές (479), οι ελληνικές πόλεις της Θράκης, η μια μετά την άλλη, απελευθερώθηκαν. Από τις τελευταίες, το Βυζάντιο απελευθερώθηκε το 477 από τον Σπαρτιάτη Πausανία. Οι πόλεις της Θράκης εντάχθηκαν στην Αθηναϊκή συμμαχία ως ιδιαίτερο διαμέρισμα και πλήρωναν τον «θράκιον φόρον».

Πέρα από τις ελληνικές πόλεις, και οι Θράκες απέκτησαν στενές φιλίες με τους Αθηναίους. Φιλίες που ενισχύθηκαν με συγγενικούς δεσμούς, καθώς επώνυμοι Αθηναίοι διάλεξαν ως συζύγους γυναίκες της Θράκης και επώνυμοι Θράκες παντρεύονταν Αθηναίες (ο Μιλτιάδης είχε πάρει γυναίκα του την κόρη του βασιλιά των Θρακών, Ολόρου, η μητέρα του Θεμιστοκλή ήταν από τη Θράκη όπως και οι μητέρες των στρατηγών Τιμόθεου και Ιφικράτη, ο τελευταίος παντρεύτηκε την κόρη του βασιλιά θρακικού φύλου, Κότυ κ.ά.). Ακόμα και ο βασιλιάς των Οδρυσών, Σιτάλκης, είχε παντρευτεί Αθηναία.

Τη φιλία Αθηναίων και Θρακών ενίσχυε ακόμα περισσότερο ο κοινός φόβος για τα επεκτατικά σχέδια του βασιλιά των Μακεδόνων, Περδίκκα. Στα 431 π.Χ., κατέληξε σε επίσημη συμμαχία που όμως δεν είχε συνέχεια.

Το βασίλειο των Οδρυσών:

Ένα από τα θρακικά φύλα που δεν είχαν υποταχθεί στους Πέρσες ήταν των Οδρυσών, στην κοιλάδα του Έβρου, στην περιοχή γύρω από τη σημερινή Αδριανούπολη. Στα μέσα του Ε' π.Χ. αιώνα, ο βασιλιάς τους, Τήρης, έστησε οργανωμένο κράτος που γρήγορα εκτάθηκε ως τις όχθες του Στρυμόνα δυτικά, του Δούναβη βόρεια και του Εύξεινου Πόντου ανατολικά. Τον Τήρη είναι που διαδέχτηκε ο γιος του, Σιτάλκης ο Φιλαθήναιος, όπως αποκλήθηκε. Στα 431, η συμμαχία τους προέβλεπε εκστρατεία εναντίον των Μακεδόνων.

Ο Σιτάλκης μάζεψε στρατό από 150.000 άνδρες. Οι Αθηναίοι τρόμαξαν: Μια τέτοια δύναμη μπορούσε να κατακτήσει ολόκληρη την Ελλάδα. Βρήκαν κάποιες προφάσεις και δεν συμμετείχαν στην εκστρατεία, η οποία και απέτυχε. Έτσι κι αλλιώς, ο Πελοποννησιακός πόλεμος είχε ήδη ξεκινήσει με αθηναϊκές επιδρομές εναντίον συμμάχων των Σπαρτιατών και σπαρτιατικές σε εδάφη Αθηναίων και συμμάχων τους. Ο Σιτάλκης προσπάθησε να υποτάξει τα άλλα θρακικά φύλα. Στα 424 π.Χ. σκοτώθηκε πολεμώντας εναντίον των Τριβαλλών. Τον διαδέχτηκε ο ανιψιός του, Σεύθης. Ο Μακεδόνας Περδίκκας τον έπεισε ότι εχθροί του δεν ήταν οι Μακεδόνες αλλά οι Αθηναίοι.

Εκείνη τη στιγμή, ο Σεύθης βρέθηκε βασιλιάς στο πιο μεγάλο και πιο ισχυρό κράτος της Ευρώπης. Και ένα από τα πιο πλούσια, καθώς η Θράκη είχε εξελιχθεί σε σιτοβολώνα της Ελλάδας. Ήταν φανερό ότι ο Πελοποννησιακός πόλεμος θα έγερνε υπέρ εκείνου που θα εξασφάλιζε τη βοήθεια του κράτους αυτού. Πριν να προλάβει ο Σεύθης ν' αποφασίσει με ποιους θα πάει και ποιους θ' αφήσει, πέθανε. Σχεδόν αμέσως, το τεράστιο κράτος διαμελίστηκε σε μικρότερα βασίλεια. Με τους επιγόνους να ενδιαφέρονται για το ποιος ανάμεσά τους θα επικρατήσει και να μην ασχολούνται με την αλληλοσφαγή των Ελλήνων. Η Θράκη είχε ανάμιξη στον Πελοποννησιακό πόλεμο μόνο ως πεδίο μαχών, με συμμετέχουσες τις εκεί παράλιες ελληνικές πόλεις.

Οι ίδιοι οι Θράκες δεν συμμετείχαν εκτός από μεμονωμένες περιπτώσεις μισθοφόρων του ενός ή του άλλου στρατοπέδου. Τον επόμενο αιώνα, Θράκες βασιλιάδες συγκρούστηκαν με τους Αθηναίους. Στα 360 π.Χ., ο Κότυς πήρε τη Σηστό, ναύσταθμο των Αθηναίων στον Ελλήσποντο. Μετά, ήρθαν οι Μακεδόνες.

Η Θράκη και οι Μακεδόνες:

Στην αρχή, ο Φίλιππος Β' «έσπρωξε» τα σύνορα Μακεδονίας Θράκης, από τον Στρυμόνα, στον Νέστο. Στα 342, είχε υποτάξει ολόκληρη τη Θράκη ως τον Δούναβη. Μόνο οι Τριβαλλοί δεν περιλαμβάνονταν πια στο κράτος των Μακεδόνων. Τη χώρα τους έμελλε να κατακτήσει ο γιος του Φιλίππου Β', ο Μέγας Αλέξανδρος.

Μετά τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, η Θράκη δόθηκε στον στρατηγό Λυσιμάχο που τη διοίκησε ως σατράπης αρχικά (322 – 306 π.Χ.) κι ως βασιλιάς έπειτα (306 – 281 π.Χ.) ως τον θάνατό του. Ο Λυσιμάχος ήταν ένας από τους πιο ικανούς στρατηγούς του Αλέξανδρου και από τους πιο αφοσιωμένους σ' αυτόν. Στα χρόνια του, η Θράκη εξελληνίστηκε εντελώς. Χρειάστηκε γι' αυτό, να δώσει σκληρές μάχες εναντίον των Οδρυσών.

Μετείχε στη συμμαχία εναντίον του τότε Περδίκκα (322) και του Αντίγονου (316), νίκησε στην Ψό (301) έχοντας σύμμαχο τον Σέλευκο, πολέμησε εναντίον του Δημητρίου του Πολιορκητή ως σύμμαχος του Πτολεμαίου, του οποίου την κόρη, Αρσινόη, παντρεύτηκε, και τελικά συγκρούστηκε με τον Σέλευκο. Στην εναντίον του μάχη (281), σκοτώθηκε.

Ο Σέλευκος είχε ξεκινήσει ως ιδιοκτήτης της Βαβυλώνας, απέκτησε ολόκληρη τη Συρία και πια ήταν και βασιλιάς της Θράκης, έχοντας το μεγαλύτερο μετά τον Μ. Αλέξανδρο κράτος. Τον ίδιο χρόνο (281 π.Χ.), τον δολοφόνησε ο Πτολεμαίος ο Κεραυνός που αναγορεύτηκε βασιλιάς της Θράκης με έδρα τη Λυσιμάχεια, πόλη που ο Λυσιμάχος είχε ιδρύσει. Την επόμενη χρονιά όμως, στη Θράκη εισέβαλαν Γαλάτες, λεηλατώντας και καταστρέφοντας ό,τι έβρισκαν μπροστά τους. Ο Πτολεμαίος βγήκε να τους αντιμετωπίσει. Σκοτώθηκε στη μάχη.

Οι Γαλάτες συνέχισαν νότια λεηλατώντας, νικήθηκαν κι έχασαν τον αρχηγό τους, επέστρεψαν μέσω Μακεδονίας κι έστησαν δικό τους κράτος στη Θράκη. Το κράτος της Τύλης. Εκτεινόταν σ' ολόκληρη σχεδόν τη Θράκη, έχοντας και το Βυζάντιο στην κατοχή του. Πάνω στα εξήντα χρόνια, οι Θράκες επαναστάτησαν και τους έδιωξαν.

Οι Μακεδόνες επανήλθαν το 185 π.Χ. με τον Φίλιππο Ε' να κυριεύει κάποιες παράλιες πόλεις. Τις εγκατέλειψε την επόμενη χρονιά, καθώς επέρχονταν απειλητικοί οι Ρωμαίοι. Το αναγεννημένο κράτος των Οδρυσών έγινε υποτελές των Ρωμαίων αμαχητί στα 168. Με τον

θάνατο του τελευταίου βασιλιά του, Ραιμυτάλκου (στα 46 μ.Χ.), μετατράπηκε σε ρωμαϊκή επαρχία. Λίγο καιρό αργότερα, απέκτησε νέα πρωτεύουσα την Αδριανούπολη που έκτισε ο αυτοκράτορας Αδριανός (117 – 138 μ.Χ.). Μπροστά στην πόλη αυτή έγινε η μεγάλη μάχη ανάμεσα στα στρατεύματα του Κωνσταντίνου και του Λικίνιου στα 323 μ.Χ. Το τέλος της μάχης βρήκε τον Κωνσταντίνο κυρίαρχο ολόκληρης της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Η Θράκη έμελλε να γίνει το κέντρο του κόσμου για τα επόμενα χίλια χρόνια.

Η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης:

Ο Κωνσταντίνος ο Μέγας εκμεταλλεύτηκε τους καταπιεσμένους χριστιανούς, ασπάστηκε τη νέα θρησκεία κι έμεινε μόνος κυρίαρχος του παιχνιδιού (324 μ.Χ.). Η Ρώμη δεν τον συγκινούσε. Εκπροσωπούσε πια έναν χαμένο κόσμο, που προχωρούσε μοιραία στην παρακμή και την εξαφάνιση. Αποσύρθηκε στη Νικομήδεια της Μικράς Ασίας κι άρχισε να ψάχνει τόπο, να χτίσει νέα πρωτεύουσα. Πρώτη επιλογή ήταν η τοποθεσία ανάμεσα στην Πέργαμο και την Τροία. Την απέρριψε, επειδή θύμιζε τη Ρώμη, καθώς από την Τροία ξεκίνησε ο Αινείας που έγινε γενάρχης των Ρωμαίων. Δεύτερη σκέψη του η Σαρδική, η σημερινή Σόφια, αλλά και αυτή απορρίφθηκε, επειδή γύρευε μια περιοχή με έντονο ελληνικό στοιχείο και θέση επίκαιρη. Διάλεξε το Βυζάντιο, αρχαία αποικία των Μεγαρέων (κτίστηκε από τον Βύζαντα το 658 π.Χ.).

Ήταν το 326 μ.Χ., όταν πάρθηκε η απόφαση. Μέσα σε εννέα μήνες, η νέα πόλη είχε χαραχτεί. Τρία τετραγωνικά χιλιόμετρα μεγαλύτερη από το αρχαίο Βυζάντιο, με τείχη που αγκάλιαζαν τον Κεράτιο κόλπο κι έκλειναν το δρόμο σ' όποιον ήθελε να μπει από τα βόρεια. Ο αυτοκράτορας τη βάφτισε Ανθούσα και λατινικά Flórens. Ο αρχιεπίσκοπος την είπε Νέα Ρώμη. Για το λαό, ήταν η Πόλις. Σταμπούλ για τους Άραβες και Κωνσταντινιάς για τους χρονογράφους. Κωνσταντινούπολη, όπως έμεινε γνωστή στην ιστορία. Εγκαινιάστηκε στις 11 Μαΐου του 330 μ.Χ. κι οι γιορτές κράτησαν σαράντα μέρες με δοξολογίες στις εκκλησίες. Η νέα πόλη αφιερώθηκε στη Θεοτόκο Μαρία.

Οι Γότθοι και οι Ούννοι:

Στα 376, ο αυτοκράτορας Ουάλης είδε στα βόρεια των συνόρων απειλητικούς τους Γότθους. Θέλοντας και μη, έδωσε την άδειά του να εγκατασταθούν στα εδάφη της Μοισίας και της Παννονίας. Δυο χρόνια αργότερα, οι Γότθοι ξεχύθηκαν νοτιοανατολικά κι έφτασαν ως την Αδριανούπολη, απειλώντας την πρωτεύουσα του κράτους. Ο Ουάλης βγήκε να τους αντιμετωπίσει κι έπεσε στη μάχη (378). Ο στρατηγός Θεοδόσιος τους απέκρουσε τον επόμενο χρόνο αλλά οι Γότθοι είχαν ήδη μετατραπεί σε έναν μονιμότερο μπελά στα ΒΔ Βαλκάνια, τα οποία θα ταλαιπωρούσαν ακόμα έναν αιώνα. Ο Θεοδόσιος εγκαινίασε την πολιτική της εκτόπισης, που θα ακολουθούσαν με συνέπεια οι μετέπειτα αυτοκράτορες: Διασκόρπισε τους Γότθους στη Θράκη και σε διάφορα σημεία της Μ. Ασίας, αφού εκείνο που κυρίως τον ενδιέφερε, ήταν ο θρόνος. Άλλωστε, τα Βαλκάνια δεν ήταν γι' αυτόν παρά μια υποδουλωμένη περιοχή. Ο θάνατός του (395 μ.Χ.) σήμανε τον οριστικό χωρισμό του ρωμαϊκού κράτους σε ανατολικό και δυτικό. Τα Βαλκάνια βρέθηκαν πάνω στη διαχωριστική γραμμή. Το δυτικό ρωμαϊκό κράτος πήρε τις δαλματικές ακτές με ολόκληρη τη σημερινή Κροατία και Σλοβενία, ενώ το ανατολικό την υπόλοιπη χερσόνησο, που χωρίστηκε στο Ανατολικό Ιλλυρικό (Πάνω Μοισία, Παλιά Ιλλυρία, Μακεδονία, Ήπειρο, Κυρίως Ελλάδα, Μυτιλήνη, Κρήτη) και στη Θράκη (Κάτω Μοισία, Δυτική κι Ανατολική Θράκη).

Η Βαλκανική χερσόνησος, άντεξε την πίεση των μετακινούμενων λαών κι αποτέλεσε τον στυλοβάτη του Ανατολικού Ρωμαϊκού κράτους, που, από τον Δ' μ.Χ. αιώνα, είχε έγκαιρα, ουσιαστικά και τυπικά αποκοπεί από το Δυτικό. Με κέντρο τη Θράκη, μέσα σ' αυτά τα περίπου διακόσια ματωμένα χρόνια ξεπήδησε η χιλιόχρονη Βυζαντινή αυτοκρατορία που κληρονόμησε κι όλες τις κτήσεις του πρώην ρωμαϊκού κράτους.

Η Θράκη πλήρωσε τη σε αίμα συνεισφορά της στην πάλη πρώτα με τους Γότθους εισβολείς κι έπειτα με τους Ούννους. Στα μέσα του Ε' μ.Χ. βρισκόταν στο κέντρο του Ανατολικού Ρωμαϊκού κράτους που μετασχηματιζόταν σε ελληνοχριστιανικό, με πρωτεύουσα την Κωνσταντινούπολη. Στην ύπαιθρο και στις βαλκανικές πόλεις, οι παλιοί λαοί υπήρχαν ακόμα, αν και πολύ αραιωμένοι στα βόρεια. Γαλάτες, Γότθοι, Ούννοι κι άλλοι λιγότερο ονομαστοί επιδρομείς είχαν επιφέρει μεγάλη ερήμωση στις περιοχές νότια του Δούναβη.

Η εξόντωση των Γότθων:

Στην πρωτεύουσα, η καταδίκη ανατολικών αιρέσεων με τη Γ' Οικουμενική Σύνοδο στην Έφεσο το 431 (εναντίον του νεστοριανισμού που συγγένευε με τον αρειανισμό, καθώς πρέσβευε ότι η Παναγία ήταν χριστοτόκος κι όχι Θεοτόκος) και τη Δ' στη Χαλκηδόνα το 451 (εναντίον του μονοφυσιτισμού που, αντίθετα, δίδασκε ότι η Παναγία είναι μόνο Θεοτόκος κι όχι χριστοτόκος) πρόσφερε την ευκαιρία να δοθεί πρωτοκαθεδρία στο πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης, που αποκτούσε και δύναμη ισχυρού διοικητικού κέντρου. Η εκκλησία έπαιρνε οριστικά την πάνω βόλτα, ενώ ανδρωνόταν κι ο ελληνικός χαρακτήρας του κράτους.

Ο πρώτος αυτοκράτορας που καταγόταν από τη Θράκη, ήταν ο Μαρκιανός που ανέβηκε στον θρόνο στα 450 μ.Χ. Πέθανε στα 457, ενώ «ισχυρός άνδρας» στο παλάτι εξακολουθούσε να είναι ο κατ' άλλους Γότθος και κατά τους περισσότερους Αλανός, Άσπαρ, που είχε πρωτοστατήσει στην προώθηση του Θράκα στον θρόνο. Επέλεξε έναν άλλον στρατιωτικό από τη Θράκη: Τον Λέοντα που καταγόταν από λαϊκή οικογένεια και είχε βαθμό σημερινού ταγματάρχη στον μισθοφορικό στρατό. Ο Άσπαρ ήταν πρόεδρος της Συγκλήτου και μεθόδευσε την υφαρπαγή της απόφασης, υπολογίζοντας πως θα έχει τον νέο αυτοκράτορα του χεριού του. Όμως, ο Λέων Α' αποδείχτηκε σκληρό καρύδι. Ξεπέρασε μάλλον εύκολα τα προβλήματα με τους Βάνδαλους του Γεζέριχου (χτύπησαν στη Λακωνία, αποκρούστηκαν, βγήκαν στη Ζάκυνθο, σκότωσαν πολλούς, πήραν 500 ομήρους και τους κατακρεούργησαν μεσοπέλαγα για να στραφούν στη συνέχεια στις αφρικανικές κτήσεις της αυτοκρατορίας). Έπειτα, άρχισε να αποδυναμώνει τον Άσπαρ συστηματικά κι έφτιαξε κι ένα σώμα στρατού από ανυπότακτους μικρασιάτες Ισαύρους που τους στρατοπέδευσε κοντά στην πρωτεύουσα. Στα 471, βρήκε μian αφορμή και συγκάλεσε τη σύγκλητο. Ο πρόεδρος Άσπαρ και οι συγκλητικοί γιοι του έσπευσαν στη συνεδρίαση και δολοφονήθηκαν επιτόπου, ενώ το σώμα των Ισαύρων μπήκε στην πόλη και ξεκλήρισε όλους τους Γότθους υποστηριχτές των νεκρών, που θέλησαν να επιτεθούν στο παλάτι.

Η συστηματική εκκαθάριση του στρατού από τα αλανικά και γοτθικά στοιχεία συνεχίστηκε με γοργούς ρυθμούς, ενώ ο εξελληνισμός του καθυστέρουσε. Το αποτέλεσμα ήταν να αποδυναμωθούν οι στρατιές τη στιγμή ακριβώς που οι Οστρογότθοι ξεκίνησαν τις δικές τους επιδρομές. Ο Λέων έκλεισε ειρήνη μαζί τους, τους πλήρωνε κάποιο ποσό και κρατούσε στην Κωνσταντινούπολη όμηρο τον νεαρό Θεοδώριχο που έμελλε να γίνει αρχηγός των ομοφύλων του. Στα 488, ο Θεοδώριχος με τους Οστρογότθους του στράφηκε στην Ιταλική χερσόνησο, όπως, 87 χρόνια πριν, ο Βησιγότθος Αλάριχος.

Η εμφάνιση των Βουλγάρων:

Οι πρώτες «επισκέψεις» των Βουλγάρων νότια του Δούναβη καταγράφονται το 499 μ.Χ. Προέλασαν ως το Ιλλυρικό, στράφηκαν νοτιοανατολικά στη Θράκη και, στην επιστροφή, τσάκισαν έναν στρατό 15.000 ανδρών που βγήκε να τους αντιμετωπίσει. Νεκροί 4.000. Το 502, εισέβαλαν στη Θράκη. Το 517, προτίμησαν Μακεδονία, Θεσσαλία και Ήπειρο. Στα 518, συνάντησαν φρουρές κι αποχώρησαν. Για δεκαετίες, δεν ξαναπροσπάθησαν.

Οι πρώτοι Σλάβοι, που πέρασαν τον Δούναβη, ήταν οι Άντες, το 528. Ο στρατηγός Γερμανός τους τσάκισε στη Θράκη. Μεσολάβησαν δυο επιδρομές, μια των Ούννων το 540, που κατέστρεψαν ό,τι βρέθηκε μπροστά τους κι αποχώρησαν, και μια Σλάβων και Γότθων, με αρχηγό τον Γωτίλα, το 546, που άρπαξαν αιχμαλώτους αλλά δεν μπόρεσαν να πάνε μακριά. Τους πρόλαβαν οι Ερούλοι, ελευθέρωσαν τους αιχμαλώτους και τσάκισαν τους υπόλοιπους.

Ήταν η αρχή. Από τη μέση του ΣΤ' αιώνα, οι μελλοντικοί βόρειοι κάτοικοι των Βαλκανίων προχωρούσαν στη συστηματική αναγνώριση του ζωτικού τους χώρου...

Στα 679, τα πρωτοβουλγαρικά φύλα που ζούσαν βόρεια από τις εκβολές του Δούναβη, πέρασαν το ποτάμι με αρχηγό τον Ασπαρούχ κατά τους Βυζαντινούς (βουλγαρικά Ίσπεριχ) και δημιούργησαν Βουλγαρικό κράτος, στην αρχαία Μοισία (περιοχή περίπου στα σημερινά όρια της νότια του Δούναβη Σερβίας και της Βουλγαρίας ως τον Αίμο). Οι επιδρομές τους έφταναν ως τη Ροδόπη. Η εκστρατεία του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Δ' Πωγωνάτου εναντίον τους (680) απέτυχε. Η συνθήκη του 681 αναγνώριζε στους Βουλγάρους το δικαίωμα να κατοικήσουν ανάμεσα στον Δούναβη και τον Αίμο, στις θρακικές περιοχές όπου σήμερα βρίσκεται η Βουλγαρία. Μέσα σε λίγο χρόνο, οι Βούλγαροι υπέταξαν τους σλαβικούς και τους άλλους πληθυσμούς της περιοχής κι άρχισαν να πιέζουν την Ανατολική Θράκη.

Ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός Β' κατάφερε να τους απωθήσει πέρα από τη Θράκη και (688) ξεκίνησε γενική εκκαθάριση όσων κατοικούσαν στις Σκλαβηνίες. Αιχμαλώτισε 30.000 Σλάβους και τους μετέφερε στη Βιθυνία της Μικράς Ασίας, όπου τους επέτρεψε να ζήσουν σύμφωνα με τον δικό τους τρόπο. Για πολλά χρόνια οι Βούλγαροι και οι Σλάβοι έπαψαν να απασχολούν την αυτοκρατορία και πολλοί εξελληνίστηκαν.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 29.4.2010)